EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 28.5.2024
COM(2024) 203 final

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

o výkonu přenesené pravomoci svěřené Komisi podle směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/2397 ze dne 12. prosince 2017 o uznávání odborných kvalifikací ve vnitrozemské plavbě a o zrušení směrnic Rady 91/672/EHS a 96/50/ES

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

o výkonu přenesené pravomoci svěřené Komisi podle směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/2397 ze dne 12. prosince 2017 o uznávání odborných kvalifikací ve vnitrozemské plavbě a o zrušení směrnic Rady 91/672/EHS a 96/50/ES

1. ÚVOD

Směrnice (EU) 2017/2397 poprvé zavádí harmonizovaný systém osvědčování a uznávání odborných kvalifikací osob provozujících plavidla na vnitrozemských vodních cestách, který umožňuje držitelům osvědčení působit na všech vodních cestách EU. Cílem směrnice je odstranit překážky mobility pracovních sil, zlepšit bezpečnost, rozvíjet dovednosti a zaměstnatelnost mladých lidí, nabídnout lepší kariérní vyhlídky všem členům posádky a usnadnit přechod zkušených pracovníků z jiných odvětví.

Systém se vztahuje na všechny členy posádky plavidla, odborníky na zkapalněný zemní plyn a odborníky na přepravu cestujících, kteří pracují na osobních lodích a jiných plavidlech o délce 20 a více metrů (jakož i na některých dalších specifických typech plavidel), s výjimkou případů, kdy se jedná o sportovní nebo rekreační plavbu nebo o provoz plavidel používaných ozbrojenými silami nebo zásahovými službami.

Směrnice obsahuje následující ustanovení týkající se konkrétních členů posádky:

- Členové posádky plavidla, osoby oprávněné přijímat opatření v nouzových situacích na palubě osobních lodí a osoby podílející se na doplňování paliva u lodí na zkapalněný zemní plyn musí mít osvědčení EU o kvalifikaci.
- Vůdci plavidel musí mít zvláštní povolení, pokud:
    - řídí plavidlo na úsecích vnitrozemských vodních cest se zvláštními riziky,
    - řídí plavidlo na vnitrozemských vodních cestách námořního charakteru,
    - vedou plavidlo pomocí radaru,
    - provozují plavidla poháněná zkapalněným zemním plynem,
    - řídí velké sestavy.

Směrnice stanoví minimální požadavky týkající se věku, administrativního souladu, způsobilosti a doby plavby pro různé kvalifikace. Vyžaduje také, aby všichni členové posádky plavidla splňovali určité normy zdravotní způsobilosti.

Směrnice zohledňuje rozdílné charakteristiky členských států EU tím, že uděluje výjimky z některých opatření. To platí zejména pro členské státy, jejichž vodní cesty nejsou napojeny na vodní cesty jiných členských států a jejichž vnitrozemská plavba je pouze sezónní nebo velmi omezená. Všechny ostatní členské státy, které mají splavné vnitrozemské vodní cesty, musí přijmout nezbytná opatření k zavedení systému uznávání osvědčení stanoveného směrnicí pro tyto vodní cesty.

Osvědčení EU o kvalifikaci, plavecké služební knížky a lodní deníky vydané příslušnými orgány jsou platné na všech vnitrozemských vodních cestách v EU. Osvědčení vydaná podle

Předpisů pro posádky lodí plujících na Rýně, jež stanoví požadavky, které jsou shodné s požadavky uvedenými ve směrnici, jsou také platná na všech vodních cestách Unie. Kterákoli země, která není členem EU, může požádat Evropskou komisi o uznávání osvědčení, plaveckých služebních knížek nebo lodních deníků vydaných jejími orgány.

Každý členský stát by měl zajistit, aby osoby, které získají osvědčení o kvalifikaci, měly příslušné minimální úrovně způsobilosti, jež jsou ověřeny na základě odpovídajícího posouzení. Může se jednat o administrativní zkoušku nebo o součást schváleného výcvikového programu. Ve směrnici je rovněž uvedena možnost zkoušek na simulátoru.

Směrnice stanoví objektivní a transparentní kritéria, podle nichž mohou členské státy určit vnitrozemské vodní cesty se zvláštními riziky a klasifikovat vnitrozemské vodní cesty námořního charakteru.

Směrnice stanoví zřízení informačního systému, který usnadní výměnu údajů o osvědčeních o kvalifikaci, plaveckých služebních knížkách a lodních denících mezi orgány odpovědnými za provádění a prosazování směrnice (tzv. Evropské databáze posádek, dále jen „ECDB“).

Směrnice byla přijata dne 12. prosince 2017 a vstoupila v platnost dne 16. ledna 2018 s datem provedení a použitelnosti dne 17. ledna 2022.

Ustanovení čl. 17 odst. 1 směrnice stanoví, že Komise přijme akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 31 s cílem doplnit směrnici stanovením norem způsobilosti a odpovídajících znalostí a dovedností v souladu se základními požadavky stanovenými v příloze II směrnice.

Ustanovení čl. 21 odst. 2 stanoví, že Komisi je svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 31 s cílem doplnit směrnici stanovením norem pro schvalování simulátorů, které upřesňují minimální funkční a technické požadavky a správní postupy v tomto ohledu, s cílem zajistit, aby simulátory používané při posuzování způsobilosti byly navrženy tak, aby bylo možno ověřit způsobilost podle norem pro praktické zkoušky uvedených v čl. 17 odst. 3.

Ustanovení čl. 23 odst. 6 stanoví, že Komisi je svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 31 na základě základních požadavků na zdravotní způsobilost uvedených v příloze III s cílem doplnit směrnici stanovením norem zdravotní způsobilosti, které upřesňují požadavky na zdravotní způsobilost, zejména co se týká testů, jež musí lékaři provádět, kritérií, která musí použít k zjištění práceschopnosti, a seznamu omezení a opatření k snížení rizika.

Ustanovení čl. 25 odst. 1 stanoví, že Komisi je svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 31 za účelem doplnění informací v registrech pro plavecké služební knížky a lodní deníky o další údaje vyžadované ve vzorech plaveckých služebních knížek a lodních deníků, které byly přijaty podle čl. 22 odst. 4, v zájmu dalšího usnadnění výměny informací mezi členskými státy.

Článek 31 zmocňuje Komisi k přijímání aktů v přenesené pravomoci uvedených ve výše uvedených článcích směrnice. Článek ve svém druhém odstavci uvádí:

> *„Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci uvedená v čl. 17 odst. 1 a 4, čl. 21 odst. 2, čl. 23 odst. 6 a čl. 25 odst. 1 a 2 je svěřena Komisi na dobu pěti let od 16. ledna*

2018. Komise vypracuje zprávu o přenesené pravomoci nejpozději devět měsíců před uplynutím tohoto pětiletého období. Přenesení pravomoci se automaticky prodlužuje o stejně dlouhá období, pokud Evropský parlament nebo Rada nevysloví proti tomuto prodloužení námitku nejpozději tři měsíce před koncem každého z těchto období.“

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD

Tato zpráva je vyžadována podle čl. 31 odst. 2 směrnice (EU) 2017/2397. V souladu s tímto ustanovením je Komisi svěřena přenesená pravomoc na dobu pěti let ode dne 16. ledna 2018 a Komise je povinna předložit zprávu o výkonu přenesené pravomoci. Tentýž článek stanoví, že přenesení pravomoci se automaticky prodlužuje o stejně dlouhá období, pokud Evropský parlament nebo Rada nevysloví proti tomuto prodloužení námitku.

3. VÝKON PŘENESENÉ PRAVOMOCI

Od vstupu směrnice (EU) 2017/2397 v platnost do dne přijetí této zprávy přijala Komise tyto akty v přenesené pravomoci:

1. **Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2020/473** ze dne 20. ledna 2020, kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/2397, pokud jde o normy pro databáze Unie pro osvědčení o kvalifikaci, plavecké služební knížky a lodní deníky

   Toto nařízení v přenesené pravomoci stanoví normy, které stanoví vlastnosti a podmínky používání databází pro osvědčení Unie o kvalifikaci, plavecké služební knížky a lodní deníky vydané v souladu se směrnicí (EU) 2017/2397 a pro doklady uznané podle čl. 10 odst. 2 až 3 uvedené směrnice. Vymezuje také přístupová práva, funkce a komunikaci mezi databází Unie a vnitrostátními registry. Databáze Unie týkající se dokumentů posádky poskytne konsolidovaný přehled údajů v osvědčeních o kvalifikaci a v plaveckých služebních knížkách členů posádky, které jsou uchovávány ve vnitrostátních registrech.

2. **Směrnici Komise v přenesené pravomoci (EU) 2020/12** ze dne 2. srpna 2019, kterou se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/2397, pokud jde o normy způsobilosti a odpovídající znalosti a dovednosti, normy pro praktické zkoušky a pro schvalování simulátorů a normy zdravotní způsobilosti

   Tato směrnice v přenesené pravomoci doplňuje směrnici (EU) 2017/2397, pokud jde o některé normy týkající se odborných kvalifikací ve vnitrozemské plavbě. Normy vypracoval Evropský výbor pro vypracování norem pro vnitrozemskou plavbu (CESNI).

   Normy způsobilosti zahrnují požadované konkrétní způsobilosti a odpovídající znalosti a dovednosti, které jsou v souladu se základními požadavky na způsobilost stanovenými ve směrnici.

   Směrnice v přenesené pravomoci stanoví normy pro:

- znalosti a dovednosti,
- praktické zkoušky,
- schvalování simulátorů,
- zdravotní způsobilost.

Normy byly přijaty pro:

- provozní úroveň (vymezení klíčové způsobilosti pro lodníky a jakékoli jiné kvalifikace na provozní úrovni),
- řídící úroveň (vůdce plavidel),
- zvláštní povolení pro vůdce plavidla plujícího na vnitrozemských vodních cestách námořního charakteru,
- zvláštní povolení pro vůdce plavidla plujícího s pomocí radaru,
- odborníky na přepravu cestujících,
- odborníky na zkapalněný zemní plyn.

Pokud jde o provozní a řídící úroveň, normy způsobilosti obsahují tyto kapitoly:

- Plavba,
- Provozování plavidla,
- Manipulace s nákladem a jeho zajištění a přeprava osob,
- Strojní služba a elektrotechnika, elektronika a ovládání strojního zařízení,
- Údržba a opravy,
- Komunikace,
- Zdraví a bezpečnost a ochrana životního prostředí.

Všechny přijaté akty v přenesené pravomoci byly předány také Evropskému parlamentu a Radě. Během poskytnutých lhůt pro vyslovení námitek nedošlo k žádnému prodloužení těchto lhůt ani k vyslovení námitek.

3. **Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2022/184** ze dne 22. listopadu 2021, kterým se mění příloha IV směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/2397

   Tento legislativní akt nahrazuje přílohu IV směrnice (EU) 2017/2397 a stanoví platné požadavky týkající se praktických zkoušek a schvalování simulátorů. Stanoví také základní požadavky na způsobilost a základní požadavky týkající se zdravotní způsobilosti tím, že odkazuje na evropské normy pro kvalifikace ve vnitrozemské plavbě (ES-QIN).

4. PRODLOUŽENÍ DOBY PŘENESENÍ PRAVOMOCÍ

Za uplynulé čtyři roky Komise vykonávala přenesenou pravomoc, která jí byla svěřena podle směrnice (EU) 2017/2397.

Výkon přenesené pravomoci umožnil Komisi upravit příslušná ustanovení směrnice (EU) 2017/2397 týkající se norem pro databáze pro osvědčení EU o kvalifikaci, plavecké služební knížky a lodní deníky, jakož i norem způsobilosti a odpovídajících znalostí a

dovedností, norem pro praktické zkoušky a pro schvalování simulátorů a norem zdravotní způsobilosti.

Komise se domnívá, že přenesení pravomoci se ukázalo jako nezbytné a nezbytné bude i nadále. Z tohoto důvodu se jeho prodloužení jeví jako vhodné.

5. ZÁVĚR

Touto zprávou plní Komise požadavek na vypracování zprávy podle čl. 31 odst. 2 směrnice (EU) 2017/2397 a vyzývá Evropský parlament a Radu, aby tuto zprávu vzaly na vědomí.